

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Фінанси малого бізнесу»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “__” серпня
2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фінанси малого бізнесу
Освітня програма	
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	
Галузь знань	
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	3 курс / 5 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/1fab3810752a0243831c

2. Опис дисципліни

Мета вибіркової навчальної дисципліни «Фінанси малого бізнесу» – сформувати систему знань щодо особливостей формування і використання фінансових ресурсів у малому бізнесі, виходячи з притаманних йому особливостей.

Завдання вивчення дисципліни:

- з'ясувати роль малого бізнесу в економіці країни, окреслити його особливості, переваги і недоліки;
- ознайомити студентів з особливостями фінансів суб'єктів малого бізнесу;
- розглянути альтернативні джерела формування фінансових ресурсів суб'єктами малого бізнесу;
- окреслити пріоритетні завдання і проблеми фінансової діяльності, виходячи з особливостей суб'єктів малого бізнесу;
- розглянути загальні вимоги до фінансового планування на прикладі малих підприємств;
- з'ясувати основні види ризиків, з якими стикаються суб'єкти малого бізнесу, у першу чергу фінансові;
- сформувати системне бачення державної фінансової підтримки розвитку малого підприємництва.

Компетентності:

Вивчення даної дисципліни дозволить сформувати у здобувачів освіти:

- соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод представлення бізнес-ідей), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод бізнес-проектів, метод самопрезентації);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Результати навчання:

За результатами вивчення даної дисципліни здобувач зможе:

- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	ТЕМА 1. Основи фінансів малого бізнесу.	Розуміти поняття та підходи до визначення поняття «бізнес» та «підприємництво». Дати загальну характеристику переваг та недоліків малого бізнесу. Розкрити сутність та особливості фінансів суб'єктів малого підприємництва. Знати основні критерії прийняття фінансових рішень на малих підприємствах.. Знати фінансової роботи на малих підприємствах. Розуміти зміст та завдання управління фінансами підприємств малого бізнесу.	Тестування. Підготовка есе. Доповіді та презентації
2.	ТЕМА 2. Фінансування малого бізнесу.	Дати загальну характеристику основних видів джерел фінансування суб'єктів малого бізнесу Розуміти сутність та основні особливості фінансування суб'єктів малого підприємництва за рахунок внутрішніх джерел фінансування. Розкрити сутність фінансування суб'єктів малого підприємництва за рахунок запозичених ресурсів. Позичковий капітал підприємства, його ознаки та складові. Розкрити особливості отримання суб'єктами малого бізнесу довгострокових та короткострокових банківських кредитів. Вміти проводити оцінку рівня кредитоспроможності підприємства в малому бізнесі. Систематизувати основні варіанти кредитного забезпечення суб'єктів малого підприємництва.	
3.	ТЕМА 3. Оцінка вартості малого бізнесу.	Знати завдання і основні принципи оцінки вартості малого підприємства. Розглянути сутність методичних підходів до оцінки вартості суб'єктів малого підприємництва. Вміти проводити оцінку вартості малих підприємств на основі різних підходів, які використовуються в практиці оцінки бізнесу.	
4.	ТЕМА 4. Фінансове планування діяльності у суб'єктів малого бізнесу	Розуміти зміст, завдання та методи фінансового планування. Знати основні етапи розробки фінансової стратегії підприємств малого бізнесу. Вміти складати бізнес-план суб'єкта малого підприємництва.	
5.	ТЕМА 5. Оподаткування малого бізнесу.	Розуміти основні особливості системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу. Дати загальну характеристику основних видів податків, з якими стикається малий бізнес в процесі своєї діяльності Вміти аналізувати вплив податків на фінансово-господарську діяльність малого підприємства. Розуміти особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу, що перебувають на загальній системі оподаткування. Знати особливості та еволюцію спрощеної системи оподаткування малого бізнесу в Україні.	

		Сутність та порядок дії спрощеної системи оподаткування. Вміти проводити податкове планування на підприємствах малого бізнесу.	
6.	ТЕМА 6. Інвестиційні рішення в малому бізнесі.	Знати основні особливості прийняття інвестиційних рішень в малому бізнесі. Вміти виділяти переваги та недоліки різних варіантів інвестиційних рішень. Аналізувати основні тенденції розвитку інвестиційного ринку та інвестиційного клімату для малого бізнесу.	
7.	ТЕМА 7. Підприємницькі ризики і страхування в малому бізнесі.	Знати сутність та види підприємницьких ризиків у малому бізнесі. Вміти систематизувати основні види підприємницьких та фінансових ризиків, з якими стикаються суб'єкти малого бізнесу. Розуміти сутність управління фінансовими ризиками на малих підприємствах. Сутність та необхідність страхування в малому бізнесі.	Тестування. Підготовка есе. Доповіді та презентації
8.	ТЕМА 8. Фінансова санація та банкрутство в малому бізнесі.	Знати сутність фінансової санації малих підприємств, її економічний зміст та порядок проведення. Вміти скласти план санації суб'єктів малого підприємництва. Аналізувати основні причини кризового становища, сильних і слабких місць на малому підприємстві. Розуміти економіко-правові аспекти санації та банкрутство малих підприємств. Знати порядок оголошення суб'єкта малого підприємництва банкрутом. Розуміти особливості задоволення претензій кредиторів та фінансової санації на ухвалу господарського суду.	

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	5
Семінарські заняття	30
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання (представлення бізнес-ідеї)	30
Залік/екзамен	30
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1	1										5
Семінарські з-тя		5		5		5			5		5		5					30
Самостійна р-та																5		5
Індивідуальні завдання														10	10	10		30
Залік/екзамен																	30	30
Всього за тиж-нь	1	5	1	5	1	5	1	1	5	-	5	-	5	10	10	15	30	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (презентації)
-----------------------------------	---------------------------

Література:

Базова

1. Білий М.М. Лекції з дисципліни «Фінанси малого бізнесу»: для студентів ступеня «бакалавр» / М.М. Білий. Прикарпатський національний університет ім.В.Стефаника. Івано-Франківськ, 2023. 215 с.
2. Бердинець М. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі [текст] навч. посіб. / М. Д. Бердинець, А. В. Сурженко. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 352 с.
3. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. / за заг. ред. І. О. Школьник [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.] Київ : Центр навчальної літератури, 2016.
4. Організація виробничої та маркетингової діяльності малого і середнього бізнесу : монографія / за наук. ред. д.е.н., професора, академіка АЕНУ К. С. Жадька. Дніпро : УМСФ, 2019. 224 с.
5. Лекції з дисципліни Економіка малого бізнесу: для студентів ступеня «бакалавр» / О.В. Роженко; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємництва і торгівлі. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 234 с.
6. Фастовець А. А. Фінанси малого бізнесу : навч. посібник / А. А. Фастовець, І. В. Фисун. Київ : Кондор, 2013. 302 с.
7. Фінанси підприємств : навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
8. Фінанси підприємств : практикум : навчальний посібник / Л. Л. Гриценко, О. В. Дейнека, І. М. Боярко. Суми : ВТД «Університетська книга», 2015 285 с.
9. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. / Н. Г. Пігуль, О. В. Дейнека, Н. А. Дехтяр, О. В. Люта. Суми : Сумський державний університет, 2017. 337 с
10. Дивеев-Кириленко О. Р. Проблеми розвитку малого і середнього бізнесу в Україні : монографія М-во освіти і науки України, Терноп. нац. екон. ун-т. 2-ге вид. випр. і доповн. Т. : ТНЕУ, 2013. 255 с.

Допоміжна

1. Прокопенко Н. С. Проблеми фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні [Електронний ресурс] / Н. С. Прокопенко, М. О. Скорик // Економіка і управління. 2017. № 3. С. 109-114.
2. Пантелєєва Н. М. Розвиток малого та середнього підприємництва в Україні: тренди та інновації фінансування [Електронний ресурс] / Н. М. Пантелєєва, К. О. Пантелєєва, М. А. Чмир // Фінансовий простір. 2019. № 1. С. 117-129.
3. Дутченко О. М., В. С. Домбровський. Банківське кредитування малих підприємств. Фінанси України. 2010. № 9. С. 24–29.
4. Гриценко Л. Л. Методи і методики аналізу фінансового стану: особливості використання для малих підприємств [Електронний ресурс] / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, К. Ю. Шамкало // Вісник Університету банківської справи. 2019. № 2-3. С. 108–115.
5. Різник В. В. Фінансовий механізм інноваційної діяльності малих підприємств / В. В. Різник, О. В. Калмиков // Економічний вісник університету. 2020. Вип. 44. С. 195-202.
6. Вовк В. М. Особливості аналізу фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс] / В. М. Вовк, Ю. О. Кирдей // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. 2018. Вип. 3. С. 39-49.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фінансів. Гуманітарний корпус ПНУ, ауд. 801, kfin@pnu.edu.ua
Викладач Гостьові лектори	Білий Михайло Мирославович
Контактна інформація викладача	mykhailo.bilyi@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	У випадку запозичених робіт, плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски заняття не відпрацьовуються; натомість студент не отримує відповідну кількість балів за відвідування занять. Відпрацювання та перездача негативних оцінок може відбуватися за бажанням студента.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання пізніше встановленого терміну оцінка знижується на 1 бал.
Невідповідна поведінка під час заняття	У разі невідповідної поведінки під час заняття викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.
Додаткові бали	Під час семінарських заняттях всіляко заохочується активність студентів, їх додаткові виступи, участь в дискусії. Таким студентам можуть бути нараховані додаткові бали – оцінки «в» (0,25 бала) та «в+» (0,5 бала).
Неформальна освіта	-

Викладач: к.е.н., доцент Білий М. М.